

Normtal for omkostninger 2026

Jørgen Stilling

SEGES Innovation, Ledelse & Økonomi

STØTTET AF

Svineafgiftsfonden

Hovedkonklusion

Normtallene viser det gennemsnitlige niveau samt niveauet for den bedste tredjedel for forskellige omkostninger og produktivitetsmål. Ved budgetlægningen kan virksomhedens egne tal sammenlignes med disse normtal.

Sammendrag

Normtallene for omkostninger for griseproducenterne i 2026 offentliggøres i dette notat. Normtallene kan bruges til at sammenligne med bedrifternes budgetmål og dermed identificere områder, hvor der er væsentlige afvigelser samt muligheder for forbedringer, da normtallene er opgjort for både gennemsnittet og den bedste tredjedel.

Baggrund

Formålet med notatet er at vise produktionstekniske data fremskrevet til 2026-niveau samt aktuelle normtal for en række omkostningsparametre, som kan gøre det lettere at udarbejde og kvalitetssikre bedrifternes budget for griseproduktionen.

Dataene er opgjort pr. enhed (årsso, små- eller slagtegris), så det er muligt at sammenligne egne tal med normtallene. Opgørelsen bygger både på produktivitetstal fra Landsgennemsnittet for produktivitet i produktionen af grise 2024 [1] og omkostninger fra opgørelserne af Business Check Gris 2024. Omkostningerne opdeles i styk-, kontante kapacitets- og kapitalomkostninger.

Materialer og metoder

Normtallene for produktivitet bygger på Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2024, hvor data fra besætningernes produktivetsrapporter er indsamlet direkte fra AgroSoft, Cloud-farms og Danish Crown data. Foderforbruget er beregnet ud fra landsgennemsnittets foderforbrug og prognosepriserne fra Farmtal Online. Resten af stykomkostningerne og kapacitets- og kapitalomkostninger bygger på data fra opgørelser fra Business Check Gris 2024. Business Check bygger på bedrifternes driftsgrensanalyser, som er indberettet via det interne regnskab til SEGES' Økonomidatabase. I

driftsgrensanalyserne er det muligt at adskille indtægter og omkostninger ved so-, smågrise- eller slagtegriseproduktion fra øvrige aktiviteter helt ned til bundlinjen.

Tabellernes opbygning

Normtallene for produktivitet er opdelt på sohold, små- og slagtegrise. Tabellerne med normtal for omkostningerne er opdelt på de fire driftsgrene – sohold med produktion af 7 kg grise, sohold med produktion af 30 kg grise, smågriseproduktion 7-32 kg og slagtegriseproduktion. Derudover er tabellerne opdelt i henholdsvis styk-, kontante kapacitets- og kapitalomkostninger, så det er muligt at se omkostningsposterne hver for sig. Hver tabel indeholder desuden både gennemsnittet for hele den udvalgte gruppe samt gennemsnittet af den bedste tredjedel. Den bedste tredjedel er defineret som den tredjedel, der har det bedste resultat pr. enhed, og det er derfor den samme tredjedel, som går igen i alle tre omkostningskategorier.

I tabellen med produktivitet er den bedste tredjedel defineret som den tredjedel, der har den højeste produktionsværdi pr. stiplads pr. år for små- og slagtegrise ud fra standardiserede priser, mens det for søer er sorteret ud fra fravænnede grise pr. årssø.

Resultater og diskussion

Nedenstående tabeller viser normtallene for de respektive driftsgrene. Produktiviteten for sohold, små- og slagtegrise vises i tabel 1. Omkostningerne for sohold vises i tabel 2 og 3 og er opgjort i normtal pr. årssø. Omkostningerne for små- og slagtegrise vises i henholdsvis tabel 4 og 5 og er opgjort som normtal pr. produceret små- eller slagtegris.

Produktivitet for sohold, små- og slagtegrise

Produktivitetstallene for sohold er baseret på data fra 2024, som er fremskrevet til 2026. Antallet af fravænnede grise forventes at blive 36,2 i 2026 i gennemsnit. Foderforbruget pr. årssø forventes at blive 1.545 FE, hvilket er lidt højere end det foregående år, men også med lidt flere producerede grise pr. årssø.

Produktiviteten i små- og slagtegriseproduktionen er også fremskrevet til 2026 og tager udgangspunkt i udviklingen fra 2022 til 2024 samt en faglig vurdering af udviklingen. Her ses lidt forbedret produktivitet i form af højere daglig tilvækst.

Tabel 1. Normtal for produktiviteten hos producenter med sohold, små- eller slagtegrise, som de forventes at være i 2026

Sohold	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Besætningsstørrelse, årssøer	888	814
Fravænnet grise pr. årssø ¹	36,2	38,6
Sofoder pr. årssø, FEso ¹	1.545	1.549

Smågriseproduktion	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Besætningsstørrelse, årligt prod. smågrise	29.891	34.349
Foderudnyttelse, FEsv pr. kg tilvækst ¹	1,73	1,65
Daglig tilvækst, gram ¹	477	504
Dødelighed, %	3,90	2,6

Slagtesvin	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Besætningsstørrelse, årligt prod. slagtesvin	8.451	8.743
Foderudnyttelse, FEsv pr. kg tilvækst ¹	2,59	2,46
Daglig tilvækst, gram ¹	1.087	1.137
Dødelighed, %	3,4	2,3

¹ Normtallene er baseret på data fra 2024 og er fremskrevet til 2026 med væksten de seneste tre år og ekspertskøn.

Omkostninger til griseproduktionen

Omkostningerne opdelt i styk-, kontante kapacitets- og kapitalomkostninger er opdelt i tabel 2-5 for søer med fravænnede grise, søer med smågrise, små- samt slagtegrise.

Foderomkostningerne bygger på prognosepriserne, som er offentliggjort på Farmtal Online, og på foderforbruget, som er baseret på produktivitetstallene i tabel 1. Omkostningerne til foder for driftsgrenen Søer med smågrise inkluderer smågrise foder til en afgangsvægt på 32 kg. Driftsgrenen Smågrise inkluderer smågrise foder i vægtintervallet 7-32 kg.

Foderomkostningerne er oftest lavere ved hjemmeblandet foder end ved indkøbt færdigfoder, og der bør derfor foretages en mindre regulering af foderprisen ved brug af hjemmeblandet foder. Foderprisen er også typisk lavere hos den bedste tredjedel af producenterne, hvilket ikke er inkluderet i opgørelsen.

Opgørelsen af foder i smågriseproduktionen inkluderer ikke foder til opdræt af egne polte og restproduktionen af slagtegrise. Hvis polte og restproduktionen af slagtegrise ønskes indregnet, skal der foretages særskilte tillægsberegninger efter normtallene i tabel 5.

Kapitalomkostningerne illustrerer omkostningerne ved finansiering af griseproduktionen. Ved leje af driftsbygninger undgås forrentning og afskrivninger af driftsbygningerne. Ved budgettering af kapitalomkostninger er det vigtigt at tage udgangspunkt i den enkelte virksomheds forhold omkring leje af bygninger og alder på produktionsapparatet mv. Omkostningsniveauerne i dette notat kan derfor bedst betragtes som inspiration.

Renteomkostningerne af bundet kapital inkluderer renteomkostningerne til griseproduktionens produktionsapparat. Renteomkostninger til f.eks. jord og landbrugsmaskiner er derfor ikke inkluderet.

Sohold med fravænnede grise

Tabel 2. Tabellen viser normtallene for producenter med sohold og salg af 7 kg grise. Resultaterne er opgjort pr. årssø og vist for både gennemsnittet af hele gruppen samt gennemsnittet af den bedste tredjedel, kr.

Sohold med fravænnede grise	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Sofoder: 1,96kr. pr. Feso	3.027	3.034
Startblanding: 3,27 kr. pr. FEsv	89	95
Dyrlæge og medicin	600	536
Avl, rådgivning og kontrol	280	242
Diverse stykomkostninger	214	152
Stykomkostninger i alt	4.209	4.059

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Energi	255	188
Vedligehold mv.	389	357
Lønomkostninger	1.609	1.398
Ejersflønning	186	114
Forsikringer	105	78
Diverse kapacitetsomkostninger	210	152
Kontante kapacitetsomkostninger i alt	2.754	2.288

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Afskrivning bygninger	364	328
Afskrivning inventar	217	204
Leje af driftsbygninger	44	55
Renteomkostninger af bundet kapital	485	538
Kapitalomkostninger i alt	1.110	1.125

Sohold med smågrise

Tabel 3. Tabellen viser normtallene for producenter med sohold og salg af 30 kg grise. Resultaterne er opgjort pr. årssø og vist for både gennemsnittet af hele gruppen samt gennemsnittet af den bedste tredjedel, kr.

Sohold med smågrise	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Sofoder: 1,96kr. pr. FEso	3.027	3.034
Smågriseblanding: 2,19 kr. pr. FEsv	3.362	3.442
Dyrlæge og medicin	1.011	999
Avl, rådgivning og kontrol	327	301
Diverse stykomkostninger	419	404
Stykomkostninger i alt	8.146	8.180

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Energi	495	480
Vedligehold mv.	665	673
Lønomkostninger	2.430	2.400
Ejeraflønning	294	283
Forsikringer	169	163
Diverse kapacitetsomkostninger	382	364
Kontante kapacitetsomkostninger i alt	4.434	4.363

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Afskrivning bygninger	566	564
Afskrivning inventar	360	348
Leje af driftsbygninger	177	129
Renteomkostninger af bundet kapital	650	620
Kapitalomkostninger i alt	1.752	1.660

Smågriseproduktion 7-32 kg

Tabel 4. Tabellen viser normtallene for producenter af 7-32 kg grise. Resultaterne er opgjort pr. smågris og vist for både gennemsnittet af hele gruppen samt gennemsnittet af den bedste tredjedel, kr.

7-32 kg produktion	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Smågriseblanding: 2,19 kr. pr. FEsv	93	89
Dyrlæge og medicin	14	7
Diverse stykomkostninger	5	6
Stykomkostninger i alt	111	103

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Energi	8	6
Vedligehold mv.	8	6
Lønomkostninger	23	19
Ejeraflønning	3	2
Forsikringer	2	2
Diverse kapacitetsomkostninger	5	5
Kontante kapacitetsomkostninger i alt	49	40

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Afskrivning bygninger	5	6
Afskrivning inventar	4	3
Leje af driftsbygninger	5	3
Renteomkostninger af bundet kapital	9	5
Kapitalomkostninger i alt	23	17

Slagtegrise

Tabel 5. Tabellen viser normtallene for producenter med slagtegrise fra 32 kg til slagtning. Resultaterne er opgjort pr. slagtegris og vist for både gennemsnittet af hele gruppen samt gennemsnittet af den bedste tredjedel, kr.

Slagtesvin	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Slagtesvineblanding: 1,93 kr. pr. FEsv	426	407
Dyrlæge og medicin	7	6
Diverse stykomkostninger	7	7
Stykomkostninger i alt	440	420

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Energi	13	12
Vedligehold mv.	17	15
Lønomkostninger	28	29
Ejeraflønning	12	10
Forsikringer	6	6
Diverse kapacitetsomkostninger	11	10
Kontante kapacitetsomkostninger i alt	88	82

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Afskrivning bygninger	21	18
Afskrivning inventar	9	9
Leje af driftsbygninger	8	7
Renteomkostninger af bundet kapital	25	22
Kapitalomkostninger i alt	62	56

Konklusion

Der forventes en effektivitetsfremgang i griseproduktionen i Danmark i 2026. Normtallene for 2026 er beregnet på baggrund af tidligere års produktivitet udvikling opgjort ud fra Landsgennemsnittet for produktivitet for produktion af grise i 2024. Omkostningerne stammer hovedsageligt fra opgørelser af data fra Business Check Gris 2024, mens foderpriserne er fra prisprognoserne offentliggjort på SEGES Innovations Farmtal Online. Det er altid vigtigt, at der tages udgangspunkt i forholdene i den enkelte virksomhed, specielt når der ses på kapacitetsomkostninger, hvor der kan være store forskelle, alt efter om produktionen foregår i ejede eller lejede stalde samt alderen og standen på produktionsapparatet.

Referencer

- [1] Hyttel, H.L.: (2024): Landsgennemsnit for produktivitet af grise i 2024. Notat nr. 2505. Landbrugsinfo.dk

SEGES Innovation

Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N

T: +45 8740 5000 - F: +45 8740 5010 - E: info@seges.dk

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende notatets informationer.